

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА
Кафедра інформаційних систем управління

КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Кафедра гуманітарних наук, культури і мистецтва

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
Кафедра українознавства, культури та документознавства

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

XI Всеукраїнської наукової студентської конференції

**«Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері»
(Вінниця, 09 квітня 2026 р.)**

Вінниця
2026

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету інформаційних і прикладних технологій
Донецького національного університету імені Василя Стуса
(№ 11 від 22.04.2026)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Голова редакційної колегії: *Г. П. Лукаш*, професор кафедри інформаційних систем управління, доктор філологічних наук, професор.

Відповідальний секретар редакційної колегії: *Т. М. Яворська*, доцент кафедри інформаційних систем управління, кандидат педагогічних наук, доцент.

Сегеда С. А. – доктор економічних наук, професор;

Анісімова О. М. – доктор економічних наук, професор (заступник голови);

Прігунов О. В. – кандидат економічних наук, доцент;

Тур О. М. – доктор наук з соціальних комунікацій, доцент, професор;

Чередник Л. А. – кандидат філологічних наук, доцент.

З-415 Збірник матеріалів XI Всеукраїнської наукової студентської конференції «Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері» (м. Вінниця, 09 квітня 2026 р.) / ред. кол. Г. П. Лукаш, О. М. Анісімова та ін. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2026. 168 с.

Збірник містить матеріали доповідей здобувачів вищої освіти, які оприлюднені в межах XI Всеукраїнської наукової студентської конференції «Інформаційні технології і системи в документознавчій сфері». Матеріали збірника розкривають роль і значення історії та міжнародного досвіду дослідження документознавства й інформаційної діяльності. Подано інформацію про інновації в документознавстві. Розглядаються проблеми документознавства та інформаційної діяльності в сучасному світі.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

УДК 004.91:005.92(082)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ДОКУМЕНТ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ ХХІ СТ.

<i>Буга Анастасія Анатоліївна (наук. керівник – канд. наук з соц. ком., доцент Василенко В. Ю.)</i> КЕРУВАННЯ ДОСТУПОМ ДО ІНФОРМАЦІЇ В СЕРЕДОВИЩІ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКУМЕНТІВ	7
<i>Гориславець Аліна Дмитрівна (наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Дерев'янка Л. І.)</i> ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ В КАДРОВОМУ ДІЛОВОДСТВІ.....	10
<i>Кириленко Олександра Андріївна (наук. керівник – д-р екон. наук, професор Анісімова О. М.)</i> ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЦІ В РОБОТІ З ДОКУМЕНТАМИ ТА ЇХ РОЗВИТОК У ДОКУМЕНТОЗНАВСТВІ.....	12
<i>Країло Олександра Олександрівна (наук. керівник – канд. екон. наук, доцент Сивицька І. Г.)</i> ДОКУМЕНТАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАСШТАБНИХ ЗАХОДІВ НА ПРИКЛАДІ МОЛОДІЖНОГО ФОРУМ-ФЕСТИВАЛЮ «МОЛОДІЄ»	14
<i>Лустюк Єлизавета В'ячеславівна (наук. керівник – ст. викладач Костенко М. С.)</i> ВИВЧЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ ДОКУМЕНТНИХ ПОТОКІВ ЯК НАПРЯМ ВІТЧИЗНЯНИХ ДОКУМЕНТОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	17
<i>Павлюк Крістіна Ігорівна (наук. керівник – канд. пед. наук, доцент Яворська Т. М.)</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ДОКУМЕНТІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ.....	20
<i>Тімченко Максим Сергійович (наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Литвинська С. В.)</i> МАНІПУЛЯЦІЯ ОФІЦІЙНИМИ ДОКУМЕНТАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВОЄН.....	23
<i>Черняк Яків Сергійович (наук. керівник – д-р екон. наук, професор Анісімова О. М.)</i> ВРАЗЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТАЄМНОСТІ ГОЛОСУВАННЯ В ДОКУМЕНТАЦІЙНОМУ ТА ТЕХНІЧНОМУ ВИМІРАХ.....	25
<i>Чорний Денис Андрійович (наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Дерев'янка Л. І.)</i> ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ЕЛЕКТРОННИМИ ЗВЕРНЕННЯМИ ГРОМАДЯН НА ПІДПРИЄМСТВАХ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ	29
<i>Яковенко Крістіна Андріївна (наук. керівник – канд. екон. наук, доцент Пригунов О. В.)</i> АДАПТИВНЕ МІКРОНАВЧАННЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ПОДОЛАННЯ КАДРОВОГО ДЕФІЦИТУ В МСБ.....	31

СЕКЦІЯ 2. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ**І ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ**

<i>Жук Андрій Дмитрович (наук. керівник – канд. пед. наук, доцент Сілкова Г. В.)</i> БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ПІДґРУНТЯ ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	34
<i>Кузьмич Анна Сергіївна (наук. керівник – старший викладач Стаценко Д. В.)</i> ПРОБЛЕМА ДУБЛЮВАННЯ ДАНИХ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ	37
<i>Левченко Марина Русланівна (наук. керівник – канд. техн. наук, старший викладач Поремський Ю. В.)</i> ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ЯК ЗАСІБ ПІДТРИМКИ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ З КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК.....	39
<i>Лукашова Карина Олександрівна (наук. керівник – д-р філос. наук Савонова Г. І.)</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ В УПРАВЛІННІ ОСВІТНІМ ЗАКЛАДОМ	42

<i>Корніюк Дарія Андріївна (наук. керівник – канд. пед. наук, доцент Яворська Т. М.)</i> ІГРОВІ ПРАКТИКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 029 ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА СПРАВА	126
<i>Криворучко Ангеліна Миколаївна (наук. керівник – ст. викладач Бабенко Ж. В.)</i> SCIAO.AI ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ПРОСУВАННЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ	128
<i>Криклива Анастасія Михайлівна (наук. керівник – канд. екон. наук, доцент Сивицька І. Г.)</i> ФОРМАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ ІДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ В ДОННУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА.....	132
<i>Левченко Марина Русланівна (наук. керівник – канд. техн. наук, доцент Січко Т. В.)</i> РОЛЬ ПОПЕРЕДНЬОЇ ОБРОБКИ ДАНИХ У ФОРМУВАННІ АНАЛІТИЧНОЇ ЦІННОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ	134
<i>Левченко Світлана Олександрівна (наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Чередник Л. А.)</i> АНТИКРИЗОВА КОМУНІКАЦІЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	136
<i>Лихогляд Ангеліна Ігорівна (наук. керівник – канд. пед. наук, доцент Яворська Т. М.)</i> ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ СФЕРИ.....	138
<i>Мельничук Ірина Володимирівна (наук. керівник – ст. викладач Бабенко Ж. В.)</i> ВЕБСАЙТИ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЗАСОБИ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ У СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	142
<i>Мищенко Данило Юрійович (наук. керівник – д-р наук із соц. ком., професор Тур О. М.)</i> АНАЛІЗ РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ	145
<i>Олійник Ірина Віталіївна (наук. керівник – д-р іст. наук, ст. наук. співроб. Федотова О. О.)</i> ІННОВАЦІЙНІ ІНСТРУМЕНТИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАБРИК ДУМОК	147
<i>Стенько Ольга Олександрівна (наук. керівник – д-р іст. наук, професор Передерій І. Г.)</i> МАНІПУЛЯТИВНІ НАРАТИВИ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ ТЦК ТА СП.....	150
<i>Толочина Олександра Юріївна (наук. керівник – канд. філол. наук, доцент Литвинська С. В.)</i> ДОКУМЕНТ У СИСТЕМІ OSINT: ІНФОРМАЦІЯ З ЦИФРОВОГО СЛІДУ	154
<i>Трепака Ярослав Анатолійович (наук. керівник – канд. екон. наук, доцент Сивицька І. Г.)</i> ОПТИМІЗАЦІЯ ДОКУМЕНТООБІГУ ЗАСОБАМИ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ТА СУЧАСНИХ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ (на прикладі ТОВ «ОБЛІКЕКСПЕРТ»)	155
<i>Труханська Владислава Олексіївна (наук. керівник – д-р техн. наук, професор Веселовська Н. Р.)</i> РОЛЬ НЕЙРОМЕРЕЖЕВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗРОБЦІ ВЕБІНТЕРФЕЙСІВ.....	158
<i>Швець Олена Вікторівна (наук. керівник – канд. екон. наук, доцент Прігунов О. В.)</i> ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА АНАЛІЗІ ДОКУМЕНТНИХ МАСИВІВ.....	161
<i>Шкот Сергій Сергійович (наук. керівник – канд. пед. наук, доцент Яворська Т. М.)</i> СПЕЦИФІКА ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ЯКОСТІ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР.....	165

4. Телешун С. О. Публічна політика та аналітика: теорія і практика: навч. посіб. Київ: НАДУ, 2016. 240 с.
5. Федотова О. О., Акобій Д. А. Подальші перспективи розвитку інформаційно-аналітичних центрів в Україні. *Науковий вісник*. 2022. № 4. С. 201–215.
6. Федотова О. О., Кудлай В. О. Місце інформаційних технологій у процесі забезпечення ефективного управління організаціями. *Moderní aspekty vědy: LI. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.*, 2024. Str. 323–340. URL: <https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7988/1/Fedotova%20Kudlai%20mono.pdf>
7. Annual Review 2024–25. Chatham House. London: Chatham House. 2025. URL: <https://www.chathamhouse.org/2025/08/annual-review-2024-25>
8. New America Foundation. Annual Report: Innovation in Policy Communication. Washington, DC: New America Foundation, 2022. 48 p. URL: www.newamerica.or

УДК 316.772.5:077]:[326.266:355.211](477:470-651.1)

Стецько Ольга Олександрівна
(наук. керівник – д-р іст. наук, професор Передерій І. Г.)
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка», м. Полтава

МАНІПУЛЯТИВНІ НАРАТИВИ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ ТЦК ТА СП

У роботі проаналізовано маніпулятивні наративи у соціальних мережах щодо діяльності ТЦК та СП у контексті когнітивної війни. Визначено їх основні типи, зміст і вплив на суспільні настрої. Показано, що такі наративи використовуються противником для підриву довіри до державних інституцій, деморалізації суспільства та зниження обороноздатності України.

Ключові слова: когнітивна війна, маніпулятивні наративи, соціальні мережі, ТЦК та СП.

В умовах повномасштабної війни, яку веде РФ проти України, протистояння відбувається не лише фізично на полі бою, а й віртуально – в інформаційному просторі. Не досягши успіхів в реалізації операції «Київ за три дні» та не маючи суттєвої переваги на полі бою, Російська Федерація проводить масовані інформаційні операції з метою зниження готовності українського народу до спротиву. Один з основних напрямів цієї діяльності спрямований на підризу довіри до Сил оборони України. Зокрема, деструктивна діяльність противника спрямована на зрив процесу мобілізації людських і матеріальних ресурсів.

Одним із ключових об'єктів маніпулятивних наративів є територіальні центри комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП), на які державою покладено завдання комплектування підрозділів Збройних Сил України. Значну роль у поширенні маніпулятивних повідомлень відіграють соціальні мережі, які через швидкість поширення інформації та алгоритмічне підсилення контенту формують суспільні настрої.

У науковому та аналітичному дискурсі таке інформаційне протистояння все частіше розглядається в межах концепції когнітивної війни, у якій основним

об'єктом впливу є свідомість людини, здатність до сприйняття подій та ухвалення рішень. Метою впливу є не лише поширення інформації, а формування певної картини реальності та ставлення до подій і явищ. Одним з інструментів такого впливу є маніпулятивні наративи – повторювані повідомлення та інтерпретації, які формують у суспільстві певне уявлення про події, процеси або діяльність інституцій. Через постійне повторення такі наративи закріплюються у суспільній свідомості та впливають на громадську думку і поведінку людей [3].

Важливим джерелом для аналізу інформаційного впливу на процес мобілізації є аналітичний звіт Центру протидії дезінформації при РНБО України «Дослідження деструктивного впливу на дискурс довкола процесу мобілізації в Україні», опублікований у квітні 2026 року. У межах дослідження за період з 1 жовтня до 31 грудня 2025 року було проаналізовано інформаційний простір соціальних мереж, медіа та месенджерів. За результатами моніторингу Центр зафіксував понад 85,4 тис. публікацій, що містили деструктивні наративи щодо мобілізації із сукупним охопленням понад 419,7 млн та 13,86 млн взаємодій [6].

Проаналізувавши походження згаданих наративів, фахівці ЦПД встановили 194 джерела, які фігурують у трьох і більше проаналізованих меседжах. На думку дослідників, така перехресна активність може бути ознакою діяльності мережі координованої неавтентичної поведінки, спрямованої на системне поширення деструктивних повідомлень щодо мобілізації.

У звіті Центру встановлено походження деструктивних інформаційних впливів щодо процесу мобілізації та підтверджено їх безпосередній зв'язок з Москвою [7] та, за інформацією Служби безпеки України, з діяльністю 85-го головного центру спеціальної служби ГУ ГШ ЗС РФ [5].

Зазначено, що такі інформаційні впливи мають системний характер і здійснюються з метою формування негативного ставлення до мобілізації, підризу довіри до державних інституцій, поляризації українського суспільства та, у стратегічній перспективі, послаблення оборонної спроможності держави.

До того ж активну діяльність від імені «простого народу» ведуть профілі з ознаками причетності до бот-мереж у коментарях під публікаціями на офіційних сторінках ТЦК та СП. Однотипні коментарі з повторюваними меседжами створюють ілюзію масової суспільної думки, формують у користувачів уявлення про нібито домінування негативного ставлення до діяльності ТЦК та СП і впливають на сприйняття соціальної норми. Отже, відбувається когнітивний вплив не лише через окремі повідомлення, а через формування інформаційного середовища, у якому певні наративи сприймаються як позиція більшості.

Внаслідок цього реальні користувачі соціальних мереж можуть одночасно виступати і як об'єкти, і як несвідомі поширювачі когнітивних впливів, беручи участь у створенні та поширенні контенту, що підтримує певні наративи або маніпулятивні інтерпретації подій.

Узагальнюючи виявлені інформаційні впливи, маніпулятивні наративи щодо діяльності ТЦК та СП доцільно класифікувати за функціональним призначенням на кілька основних типів: **делегітимізаційні** (спрямовані на підризу довіри до державних інституцій), **деморалізаційні** (формують відчуття безвиході,

страху та безперспективності), *дискримінаційні* (створюють уявлення про несправедливість і нерівність), а також *поведінкові* (орієнтовані на нормалізацію опору мобілізаційним заходам). Така типологія дає змогу системно проаналізувати характер інформаційного впливу та механізми його реалізації.

Розгляньмо кілька найпоширеніших наративів, спрямованих проти ТЦК й СП та мобілізації загалом. Їх у різних варіаціях можна зустріти під публікаціями на сторінках ТЦК та СП.

«В Україні проводиться несправедлива мобілізація». Цей наратив реалізується через поширення повідомлень про нібито вибірковий характер мобілізації, привілейоване становище окремих соціальних груп: «нехай депутати воюють», «поки прості люди воюють, чиновники збагачуються», «хай спершу поліція піде» тощо. Через це в суспільстві формується відчуття несправедливості та дискримінації, що призводить до зниження довіри до мобілізаційних процесів і державних інституцій. Цей наратив належить до дискримінаційного типу та спрямований на формування уявлення про соціальну нерівність, що підсилює недовіру до держави та провокує суспільне напруження.

«Мобілізація – це «могилізація» населення, геноцид влади проти українців». Механізм впливу цього наративу відрізняється від попереднього та полягає у демонізації державних інституцій та процесів. Типовий когнітивний вплив, повідомлення з різко негативним емоційним забарвленням: «війна до останнього українця», «мобілізація – квиток в один кінець», «влада утилізує народ, щоб звільнити територію» тощо. Він є типовим прикладом деморалізаційного наративу, який через емоційний вплив формує страх і знижує готовність громадян до виконання військового обов'язку. Мета таких когнітивних атак – формування страху перед військовою службою, деморалізація суспільства.

«Представники ТЦК та СП – злочинці, які не мають відношення до ЗСУ». Цей наратив спрямований на знецінення ТЦК та СП як системи, що на 90 % комплектує підрозділи Сил оборони України, та власне делегітимізацію їх як органів військового управління у структурі Сухопутних військ ЗСУ. Типові коментарі «ТЦК не військові, а цивільні бандити», «ТЦК – це не ЗСУ», «ТЦК – незаконні збройні формування», «ТЦК – це людолови», «найперші ухилянти – ТЦК», «всі військові ненавидять ТЦК» тощо. Поширення таких наративів спрямоване на делегітимізацію ТЦК та СП як державної інституції, формування стійкого негативного образу їх представників та створення у суспільстві когнітивного виправдання опору мобілізаційним заходам.

«Українці мають чинити спротив діям ТЦК та СП». Цей наратив спрямований на нормалізацію опору мобілізаційним заходам, формування соціально прийнятної моделі поведінки ухилення та підрив виконання державою функцій у сфері мобілізації. Це приклад поведінкового наративу, який не лише формує ставлення, а й стимулює конкретні дії, спрямовані на протидію державним інституціям. Коментарі та публікації, які просувають цей наратив, рясніють прямими закликами до насильства, погрозами в бік військовослужбовців ТЦК та СП, насичені обсценною та експресивною лексикою. Питома частка таких повідомлень невпинно зростає [4]. Це одна з найнебезпечніших когнітивних атак,

внаслідок якої зростає кількість випадків фізичного насильства цивільних громадян щодо військовослужбовців ТЦК та СП, в тому числі з важкими та летальними наслідками [1; 2].

Розглянувши наведені приклади, ми можемо виснувати, що маніпулятивні наративи щодо діяльності ТЦК та СП в соціальних мережах є елементом ворожого когнітивного впливу, спрямованого не лише на зміну ставлення до мобілізації, а й на зміну способу сприйняття реальності та соціальних норм. Узагальнення виявлених типів наративів свідчить, що інформаційний вплив має комплексний характер і реалізується одночасно на когнітивному, емоційному та поведінковому рівнях. Їх системне та повторюване поширення формує у суспільстві викривлене уявлення про діяльність державних інституцій, підриває довіру до Сил оборони, сприяє деморалізації населення та поляризації суспільства. Зрештою це призводить до зниження обороноздатності держави через вплив на мислення та поведінку громадян.

Як вважає ректор Академії AdverMAN Андрій Мірошніченко, на відміну від фейків, які можна спростувати фактами, «когнітивна атака створює емоційний фільтр, через який факти вже не проходять. Якщо людину “зарядили” ненавистю або тотальним страхом, логічні аргументи перестають працювати» [3]. Тому чи не головною протидією такому впливу є превенція – т. зв. «пребанкінг» – щеплення від маніпуляцій, тобто медіагігієна користувачів, розуміння механізмів когнітивних атак, розвиток критичного мислення та підтримка психологічного здоров'я.

Список використаних джерел

1. Вінницький обласний ТЦК та СП. Коментар щодо нападу на військовослужбовців 4 квітня. *Facebook*. URL: https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=968807869003948&id=100076242321215&mibextid=wwXIfr&rdid=VAaFhFCETCOQreFu# (дата звернення: 04.04.2026).
2. Львівський обласний ТЦК та СП. Коментар щодо події 2 квітня. *Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1265302102400537&set=a.249813580616066> (дата звернення: 04.04.2026).
3. Мірошніченко А. Когнітивна війна. *Освітній портал AdverMAN*. 2026. URL: <https://adverman.com.ua/26277/kognityvna-vijna/> (дата звернення: 04.04.2026).
4. Полтавський обласний ТЦК та СП. Опитування від 20 березня. *Facebook*. URL: <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1872713836883372&set=a.1159018814919548> (дата звернення: 04.04.2026).
5. СБУ викрила агентурну мережу спецслужб РФ, яка дестабілізувала ситуацію в Україні через Telegram-канали. *Служба безпеки України*. 2021. URL: <https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-vykryla-ahenturnu-merezhu-spetssluzhb-rf-yaka-destabilizovala-sytuatsiiu-v-ukraini-cherez-telegram-kanaly> (дата звернення: 04.04.2026).
6. Дослідження деструктивного впливу на дискурс довкола процесу мобілізації в Україні: аналітичний звіт. *Центр протидії дезінформації при РНБО України*. URL: <https://cpd.gov.ua/reports/analitchnyj-zvit-doslidzhennya-destruktyvnogo-vplyvu-na-dyskurs-dovkola-proczesu-mobilizacziyi-v-ukrayini/> (дата звернення: 04.04.2026).
7. Мережа російських пропагандистських ресурсів ZOV: аналітичний звіт. *Центр протидії дезінформації при РНБО України*. URL: <https://cpd.gov.ua/reports/analitchnyj-zvit-merezha-rosijskyh-propagandystskyh-resursiv-zov/> (дата звернення: 04.04.2026).

